

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

DANILO UMRL. — V Ljubljani je umrl 23. aprila Anton Cerar, gledališki igralec, znan pod imenom Danilo. Dočakal je visoko starost 89 let. Kot čevljarjski pomočnik je začel igrati na odru Rokodelskega doma in potem kmalu prešel k odru v "Citilnici." Tako je postal prvi igralec po poklicu. Dolga leta je bil eden stebrov ljubljanskega slovenskega gledališča. Njegovo igralsko ime Danilo je bilo znano po vsej Sloveniji. Malo ljudi je vedelo, da je njegovo družinsko ime Cerar.

ZANEMARJENA LJUBLJANA. — To-le, kar sledi ni kako moje zabavljanje. Dobe sedno bom prepisal iz glasila OF "Slov. por." 4. maja, kako je sedaj v Ljubljani, ko se ta sonci v Titovi mlósti. Takole berem: "Ljubljana je od nekdaj slovela kot eno najlepših in najbolj čistih mest. Današnja zanemarjenost pa ji ta sloves krati, pa to prav po pravici. V nekaterih ulicah je tako, da bi bilo treba pograbit metlo in lopato, da bi odstranili nesnago. Pred kavarno Evropo štrli v zrak zapuščeno in golo ogrado nekdanjega kioska. Včasih je bila na njem električna ura in kazala mimo-idočim čas; danes je ni več. V tem ograjdu so bili včasih za steklom reklamni napisi podjetij in trgovin. Danes so ta stekla po večini razbita. V notranjost tega kioska mečejo ljubljanci odpadke, tramvajске vozne listke, škatle UNBRIMH knoserv, smeti itd. Včasih naravnost smrđ iz tega smetišča na eni najbolj prometnih točk Ljubljane. Sedaj ko postaja topleje, bo nalašč za rejo muh in mrčesa."

Velika sreča te je doletela bela Ljubljana pod "novo" Jugoslavijo. Kje so tisti "udarniki" o katerih vsaki dan beremo, kje je tista toliko opevana obnova pod Titovim režimom, o kateri tudi Amerikanci berete v "naprednih" listih, navdušenih za tak "novo" oblast?

DVE LETI OBNOVE. — V istem listu beremo naprej, kam je zašla prestolnica Slovenije pod vladjo ljudi, ki so bili dobri za rokomavharsko življenje po gozdovih, ki pa nimajo smisla za kak red v evropskem mestu. Tako nadaljuje pisec: "Primer zase so ljubljanski hodniki in pločniki. Da ne govorimo, kako so bili zanemarjeni v lanskem letu, hudi zimi! Dobesedno prebijati se je moral človek preko sneženih zametov ali plavati v brozgi, kadar je bila od juga. Včasih je bilo v tem oziru boljše. Dames pa se veliko hišnih gospodarjev niti ne zmeni za red in snago na pločnikih pred njihovo hišo. So pač videli, da tudi pred medstnimi hišami ni nič bolje. Taka je "obnova" Ljubljane po dveh letih obnavljanja.

Nekoč je bil v Ljubljani župan dr. Ivan Tavčar. Ko je Ljubljano sneg zasul, so mestni očete pritiskali na župana, naj kaj ukrene, da bo sneg odstranjen. On pa se je odrezal: "Bog ga je dal, Bog ga bo vzel." Toda to je bilo še v "stari" Avstriji. Potem je bila že "stara" Jugoslavija in minila. Dobili smo "novo" Jugoslavijo, toda partizani se drže še starih manir iz Tavčarjeve dobe.

VARANJE Z IZLOŽBAMI. — Tudi tole je dobesedno v komunističnem listu, torej bo že držalo: "V izloženih oknih trgovin je razstavljeno blago. Bližju prvega v mesecu je in v žepu je nekaj dinarjev. Razstavljeno blago že dolgo išče. Sedaj

nenadoma prilika za nakup. Pa ti povedo, ko prideš v prodajalno, da blago ni na prodaj, ampak samo za okras izložbe. Ali ne bi mogli dobiti kaj drugega, s čimer bi okrasili izložbo? Če pa že mora biti blago tam, naj bi bilo vsaj zapisano, da je samo za gledati."

In vaši "napredni" med ameriški Slovenci bodo najbrž rekli, da to spada k "novi" svobodni Jugoslaviji. O, komunistem, tvoje ime je nemarnost in sleparija!

TRI POSEBNOSTI LJUBLJANE. — Še tri posebnosti Ljubljane našteje komunistični list. Prvo je lep opis partizanov. Takole zapíše pisec: "Posebnost (Dalje na 2. strani)"

Senat je odglasoval, da začne takoj z akcijo, da se zmanjša davke

Washington. — Senat je večeraj z 48 proti 44 glasovom porazil predlog demokratov, da se predloži predlog za zmanjšanje dohodninskih davkov do 10. junija. Zbornica bo najbrž še ta teden sprejela predlog, da se zniža dohodninske davke vse od 10,5% do 30%. Največ bodo znižani tistim, ki malo zaslužijo in bogatašem ali korporacijam pa samo 10%.

Poslanska zbornica je že sprejela tak predlog, ki naj bi stopil v veljavo od 1. januarja letos. Senat bo najbrž to sprejmenil v toliko, da bi šlo to v veljavo šele 1. julija letos. Na tem se bosta morali obe zbornici zediniti.

K predlogu je več dodatkov. Med temi je predlog senatorja Lucasa iz Illinois, da naj stopi znižanje v veljavo šele 1. jan. 1948. Republikanski voditelji so prepričani, da bodo vse take dodatke lahko porazili.

Po dveh letih so le prišli glavnega deputija Himmlerja

Munich. — Ameriške vojaške oblasti so po dveh letih iskanju našle v Bavariji nazizakega generala Neumana, ki je bil adjutant Heinricha Himmlerja, načelnika nemške Gestape. Izmed vseh nemških skrivavcev so zavzemniki tega najbolj iskali.

Za časa okupacije je bil načelnik Gestape v Holandiji in Belgiji. Našli so ga preoblečenega v kmetu in pod drugim imenom na avstrijski meji blizu Bechtesgadenu. Prijeli so ga še 9. maja, toda so dali to šele sedaj v javnost. Pri njem so našli angleških in švicaskih bankovcev za \$62.500. Zdjaj je v rokah zavezniškega prosekutorja v Regensburgu. Tožen bo za vojne zločine.

Ford svari preddelavce, da bo obratoval tudi brez njih, če treba

Detroit. — Prošli teden je odšlo na stavko 3.800 preddelavcev pri Ford Motor Co. Henry Ford II., predsednik družbe, je pisal stavkarjem, da bo podjetje nadaljevalo s produkcijo tudi brez njih. V pismu Ford ni povedal, da se želi pogajati s stavkarji in pravi, da je bila stavka neopravičljiva.

Kot kažejo številke produkcije od tedaj, ko so odšli na stavko preddelavci, je produkcija skoro prav tolikšna, kot poprej.

Kaiser zahleva od vlade, da odpiše \$85.000.000 od dolžne vsote

Vlada mu je posodila denar za jeklarno v Fontana, Calif.

Washington. — Henry J. Kaiser, ki je tekom vojne gradil znane Liberty ladje in ki je tekom vojne zgradil jeklarno na zapadnem obrežju, da bi ladje hitreje gradil, zahteva zdaj od vladne agencije RFC, da mu odpiše od dolga 85 milijonov dolarjev.

Za jeklarno v Fontana, Kalifornija, mu je RFC posodila \$123.305.000. Od te vsote Kaiser ponuja \$37.975.856, ostalo pa da naj vlada odpiše kot izgubo.

Kaiser trdi, da bi vlada s tem ne izgubila nič več, kot je pri drugih podjetjih, ki jih je gradila tekom vojne. Vlada pa trdi, da je bil Kaiser lastnik jeklarne in da mu je denar za jeklarno posodila, torej vlada ni lastovala jeklarne in zato zahteva od njega povračilo vsega posojila.

Za Kaiserjem stoje trgovske zbornice 11 zapadnih držav, češ, da je bil Kaiser prvi, ki je prišel k jeklarski industriji na zapadno obrežje in da je dolžnost vlade pomagati, da industrija tam ostane tudi zdaj po vojni.

V 46 deželah je danes 20 milijonov aktivnih komunistov

V tem številu so všteti tudi tisti v Rusiji in Kitajski

Časopisna agencija United Press je naročila svojim poročevalcem po vsem svetu, naj približno doženejo, koliko ima komunistična stranka aktivnih članov v vsaki deželi. Zdjaj je bila poročila iz 46 dežel in v vseh teh deželah je danes okrog 20.000.000 članov komunistične stranke.

Od vseh teh jih je 85% v Evropi in Rusiji. Po Evropi in na Kitajskem je največ komunistov. Ta poročila prihajajo iz 21 držav v Evropi, 9 iz Azije, 6 na Bliznjem vzhodu, 4 v Severni in 6 v Južni Ameriki.

Uradno je bilo poročano na zborovanju komunistov v Londonu, da šteje stranka 18.592.300 članov. Ta časopisna agencija jih je pa sešela 1.500.000 več. Na Kitajskem šteje stranka 2.000.000 članov.

Razen v Rusiji šteje stranka največ članov v Nemčiji in sicer jih štejejo do 2.221.125. V to so šteti tudi združeni komunisti in socialisti v ruski okupacijski coni v Nemčiji.

Potem je največ komunistov v Franciji in Italiji, približno 2.000.000. Na Češkem jih šteje stranka okrog 1.700.000. Nekoliko jih bo menda v Jugoslaviji, čeprav poročevalci Jugoslavije niso všteli v svoje poročilo, ker pravijo, da niso mogli tam dognati niti približnega števila komunistov.

V Zed. državah šteje stranka okrog 70.000 članov, na Kubi jih je 40.000, v Kanadi 23.000. V Braziliji jih šteje 50.000, v Peru 35.000, v Argentini 30.000, v Venezueli 20.000.

Torej komunisti štejejo komaj 1% vsake svetovne prebivalstva, pa vendar hočejo ukazovati vsemu vesoljnemu svetu.

Amerikanci bodo drugo leto plačali \$750.000.000 za prehrano Nemcem

Frankfurt. — Živilska kriza v Nemčiji je skoro minila in položaj bo vsak dan boljši kar se tiče prehrane. Iz Amerike dnevno prihajajo ladje, naložene s hrano za Nemce. Do 18. julija bo poslanega iz Amerike v Nemčijo en milijon ton hrane.

Ameriški ekonomisti, ki so v Nemčiji napovedujejo, da bodo morali ameriški davkoplačevalci plačati v letu 1948 nad \$750.000.000 za hrano. Nemcem v ameriški in angleški zasedbeni coni.

Italijanski komunisti zahlevajo, da sodelujejo pri vladi

Svarijo de Gasperija, naj ne sestavi vlade brez njih

Rim. — Prejšnji premier Alcide de Gasperi je dobil zagotovilo od vseh večjih strank, da bodo sodelovale pri vladi, ki jo bo on sestavil. De Gasperi se je dva dni posvetoval s predsedniki raznih strank, čez nedeljo se je podal na na svoje posestvo. Večraj se je vrnil in začel z sestavljanjem vlade.

Levičarski časopis "Avanti" je napadel de Gasperija, da ima svezje z Vatikanom ter ga svarijo, naj nikar ne poskuša sestaviti vlade brez komunistov in z njimi zvezanih socialistov.

De Gasperi skoro gotovo ne bo skušal sestaviti vlade brez levičarjev. Vprašanje je samo, koliko mest jim bo dal in kako važne pozicije v vladi.

Tuj kapital ima zopet prosto pot v Turčiji

Istanbul. — Turški finančni minister je naznanil, da je konec restrikcij glede tujezemskega kapitala. Postava je bila v veljavi od začetka vojne, ko ni smel nihče iz inozemstva investirati denar v Turčiji, ali jemati iz nje kakke dobičke od kapitala.

To je zdaj zopet dovoljeno in tujezemski kapital sme investirati v turški industriji in jemati dobiček iz dežele. To seve pa le pod pogojem, da bodo imeli turški državljani iste privilegije v drugih deželah.

Turčija je to odredila največ radi tega, da privabi trgovce od drugod in pa turiste, ki vedno prinesejo in puste mnogo denarja.

Anglija pripravlja načrt, da se razdeli Indijo v tri dele

London. — Anglija se je zatekla k zadnjemu poskusu, da ustvari v Indiji mir. Pripravlja načrt, po katerem bi se razdelila Indija v dve ali tri neodvisne države.

Indijo bi se razdelilo v muslimansko državo, v hindusko in morda tudi v državo za sihte. Vse kaže, da je v Indiji taka razlika v politiki in veri, da ne bo nikoli miru, dokler ne dobi vsaka verska in politična pripadnost svojo državo.

V Anglijo je dospel iz Indije na posvetovanje glede tega podkralj Mountbatten.

Glavni državni bi bili Pakistan (muslimani) in Hindustan (hindci).

Ameriška pomoč za Grčijo in Turčijo slopi v akcijo

Skupina izvedencev odputuje še ta teden v Atene

Washington. — Pomožni državni tajnik Acheson je povedal, da se bo z denarjem, ki ga je odobril kongres za Grčijo in Turčijo nakupilo angleško bojno opremo na Grškem. To, pravi Acheson, bo ceneje, kot pa opremo izdelovati v Ameriki in jo pošiljati na Grško in Turško, dočim bi jo Anglija prodala prav poceni.

Acheson je rekel, da vlada hiti zdaj s programom, ki bo ojačil Grčijo za odpor proti komunistom. Skupina 40 ekonomskih in finančnih izvedencev in prav tolikim številom ameriških militaristov, odputuje še ta teden v Atene.

Državnemu tajniku je predsednik Truman poveril vso odgovornost za izvedbo tega programa. Ta je pa postavil dva načelnika misij in sicer enega za Grčijo in enega za Turško, ki bosta vodila vse delo. Naročil jima je, naj na licu ukreneta vse, kar se jima zdi potrebno, ne da bi čakala na Washington za "da" ali "ne."

Ruski državljani že odhajajo iz Zed. držav

Washington. — Poslanec McDowell, član odseka, ki preiskuje protiameriške aktivnosti, je povedal v zbornici, da je značilno dejstvo, da so začeli ruski državljani odhajati iz Zed. držav.

Poslanec je rekel, da je bilo zadnje tri tedne poklicanih več ruskih državljanov iz Amerike. Med temi so tudi člani trgovskih misij in drugih podjetij, ravno tako tudi ruski dijaki, ki so se nahajali tukaj.

Poslanec pa ni hotel povedati, kjer je dobil te informacije.

Boj proti izvozu jekla iz Amerike

Washington. — Državni oddelek bi rad dobil večjo kvoto za izvoz jekla. Zdjaj se ga sme poslati iz Amerike samo 75.000 ton vsake tri mesece. Toda za jeklo dobiček iz dežele. To seve pa le pod pogojem, da bodo imeli turški državljani iste privilegije v drugih deželah.

Na Kitajskem proti splošna revolta

Sanghaj. — V zadnjih par mesecih se je natrpalo v to mesto nad en milijonov naroda od vsepovsod, hoteč dobiti živež. Toda tukaj ga tudi ni. Položaj postaja z vsakim dnem slabši. Vlasti je zdaj nad 5.000.000 ljudi, riža na rokah je pa komaj za 4.000.000, kar šteje mesto v normalnih časih.

Razne najnovejše svetovne vesti

LONDON. — Predsedstvo vrhovnega sovjeta je odpravilo v Sovjetski zvezi smrtno kazen. Namesto smrtno kazni bo poslej 25 let prisilnega dela v delavskih koncentracijah. Tako je naznanjal sinoč radio iz Moskve. Tako je bilo tudi pod carji, ki so odpravili smrtno kazen še leta 1753. Namesto smrtno kazni je bilo pregnanstvo v Sibirijo na težko delo.

COLUMBUS, OHIO. — Senat je večeraj z 29 proti 1 glasu zavrgel dodatek poslanske zbornice, da se naloži 1 cent davka na cigarete, s katerim bi se pomagalo plačati bonus veteranom.

Senator Bricker trdi, da je dovolj sladkorja, naj se konča z odmerki

Washington. — U. S. Senator Bricker iz Ohio vodi v senatu boj, da se takoj odpravi racioniranje sladkorja. Z njim je potegnil senator McCarthy iz Wisconsin, ki sta vložila predlog v senatu, da se racioniranje sladkorja takoj odpravi. Zdjaj je v veljavi odlok kongresa, da ostane racioniranje sladkorja v veljavi do 31. oktobra. Senator Bricker pravi, da je kongres napravil veliko napako, ker je podaljšal racioniranje sladkorja do 31. okt.

Svet potrebuje do 8 milijonov lon žita za se preživi

Zed, države in druge dežele ga bodo morale toliko dati svetu

Washington. — Mednarodni koncil za prehrano je preračunal na svojem zborovanju, da bodo morale Zed, države in druge dežele, ki to zmorejo, poslati na razne kraje sveta najmanj 8 milijonov ton žita, da za prvo silo rešijo narode pred lakoto.

Pomanjkanje je vedno bolj resno in ljudje postajajo vedno bolj nestrpni. Po nekaterih krajih ljudje že revoltirajo, ker nimajo hrane.

Največ žita bodo morale poslati Zed, države in za njimi Kanada in sicer ne kasneje kot v juliju, avgustu in septembru letos. Od Zed. držav se bo zahtevalo 3.600.000 ton, od Kanade 1.300.000, od Argentine 2.000.000, od Avstralije, Turčije in drugih dežel pa 500.000 ton.

V nekaterih deželah ne bodo imeli dovolj živeža od zdaj pa do prihodnje letine. V Češki, Danski in Švedski je tako tesna s hrano, da bi bila lahko usodna enotedenska zakasnitev pošiljke žita.

Koncil poroča, da če ne bi Zed, države dozdale storile vse v svojih močeh in pošiljale žito, da bi bil že danes po svetu hušji položaj kot pa je.

Glavni tajnik koncila, D. A. Fitzgerald, je povedal zastopnikom 32 držav na zborovanju, da bo pomanjkanje maščob in namiznih olj čutili še leta 1948. Zatrnil je pa tudi, da v deželah, kjer je največje pomanjkanje, niso napeli vseh sil, da bi si sami položaj izboljšali, da se vse preveč zanaša na Ameriko.

Bivši vladni uradnik spoznan krivim

Washington. — Carl Marzani, rodom iz Italije, bivši uradnik pri državnem oddelku v Washingtonu, je bil od federalne proste spoznan krivim, da je vedoma zamolčal dejstvo, da je bil član komunistične stranke. Spoznan je bil krivim 11 prestopkov in za vsakega je lahko obsojen na 10 let ječe in \$10.000 globe.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Vesela vest—

V nedeljo zvečer so prinesle rojenice čvrstega sinčka družini Ludvik in Lillian Miklausich iz 708 E. 159. St. Mati je hčerka poznanih Mr. in Mrs. John Jadrich iz Euclida, oče je pa doma iz Biwabik, Minn., sin Mr. in Mrs. Ignac Miklausich. Mati in dete se dobro počutita v Glenville bolnišnici. Dečko je tehtal ob rojstvu 8 funtov, 9 unč. Čestitke!

K molitvi—

Članice društva sv. Ane št. 4 SDZ naj pridejo nocoj ob 8 v Želetov pogrebni zavod, da se poslovo od pokojne sestre Antonije Zadnik. Enako naj se udeležijo skupne molitve istočasno članice dr. sv. Katarine št. 29. V sredo naj se pa po možnosti udeležijo pogreba.

Seja skupnih društev—

V sredo zvečer ob 8 bodo imela sejo Skupna društva fare sv. Vida. Vsi zastopniki in zastopnice naj se udeležijo.

Za pokojno članico—

Članice Oltarnega društva fare Marije Vnebovzete naj pridejo nocoj po šmarnicah v Svetkov pogrebni zavod, da molijo ob krti pokojne sestre Agnes Kumel.

Sorodnike išče—

Anton Skubic iz Zgor. Slivnice 16, p. Šmarje Sap pri Ljubljani, bi rad zvedel za naslov svojih sorodnikov, Franceta in Toneta Okoren, ki sta doma istotam. Naj mu pišeta na naslov: Anton Skubic, tavorišče Liechtenstein bei Judenburg, Austria, Europe.

Zdjaj je čas za suknje—

Ne da bi jih zdaj nosili, ampak da si jih že zdaj izberete za zimo. Ako pokličete Mr. Ben. Danski in Švedski je tako tesna s hrano, da bi bila lahko usodna enotedenska zakasnitev pošiljke žita.

Poroka—

Mr. in Mnst. Ernest Lužar iz 18706 Kildeer Ave., naznanjata, da se bo poročila njiju hčerka Bernice z Mr. Benjaminom Marshfield. Poroka bo v soboto 28. junija ob 9:30 dopoldne v Collinwood kongregacijski cerkvi. Poročna slavnost bo v Slovenskem domu na Holmes Ave. ob 8 zvečer. Vse najboljše želimo mlademu paru v novem stanu.

Tretja obletnica—

V sredo ob 7:45 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojnega Liet, Laddie J. Zindar v spomin 3. obletnice njegove smrti.

V zadnje slovo—

Članice društva Carniola Hive št. 493 T. M. naj pridejo nocoj ob 7:30 v Želetov pogrebni zavod, da se poslovo od pokojne sestre Antonije Zadnik.

Otrok umrl—

Staršem Matt in Mary Susel je umrl 4 leta star sin Vladislav. Družina stanuje na 13617 Kelson Ave. Zapušča brata Matt ml. in več sorodnikov. Bil je član mlad. oddelka SNPJ. Pogreb bo jutri pop. ob 1 i Želetovega pogrebnega zavoda na 152. cesti na Highland park pokopališče.

Do 51.000 veteranov je prošlo za posojilo

Washington. — V mesecu aprilu je zaprosilo za vladno posojilo 51.000 veteranov, ki potrebujejo denar za zgradbo hiš.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DERBEVO, Editor) Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po razpisalnih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months; Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months; Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1906, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

88 No. 104 Tue., May 27, 1947

Kaj je SANS dosegel za Slovenijo?

Slovenski ameriški narodni svet podaja po svojem štiri in polletnem obstoju koncem tega meseca nekaj obračun o svojem hiševanju. Njegovi voditelji se vprašujejo, čemu še živi in premišlujejo, kako obliko naj bi mu dali, da bi vsaj na videz še opravičili njegov nadaljnji obstoj.

V decembru 1942, ko so prihajali iz domovine glasovi o nemških in italijanskih divjanjih v okupirani Sloveniji, ni pa še bilo polne jasnosti, da komunizem osvobodilno gibanje vedno bolj zlorablja, so v Clevelandu sestavili odbor SANS, ki naj bi delal za polno in resnično svobodo Slovenije. Zmurenemu narodu v starem kraju naj bi vsi ameriški Slovenci brez razlike mišljenj priskočili na pomoč. V odboru so bili zastopniki obeh svetovnih nazarin. Toda kmalu je tajnik Rev. Kazimir Zakrajšek pustil svoje mesto in kmalu je nestrpnost ljudi takojmenovane "napredne" plati začela z napadi na slovenske katoličane. Lojze Adamič je udaril v "Harper's Magazine" in malo kasneje v svoji knjigi po katoličanih v starem kraju in nanizal vrsto nedokaznih izmišljotin, s katerimi je sramotil borce proti mednarodnemu komunizmu. Za katoličane, ki mislijo s svojo glavo, je bilo jasno, da ne morejo sodelovati s častnim predsednikom, ki jih napada, in da ne morejo pljuvati v svojo lastno skledo. Bil pa je čas, ko je bila Sovjetska zveza zaveznik, ko so se komunisti v Ameriki vrnili v državne urade in v razne organizacije, ko je vsa uradna informativna služba delala

slovensko čustvo in je slovensko čustvo pri marsikomu prevladovalo nad razmišljanjem. Ta doba je zapeljala nekaj katoličanov, da niso spoznali, kam jadrarajo s Sansom.

Če bo kdaj kdo iskal zgledov, kako more brezvestna lažnjiva propaganda zapeljati ljudi, da začno pljuvati na to, kar so sicer spoštovali, bo lahko pokazal na nekatere ljudi okrog Sansa. Leta 1936 je hodil po Ameriki škof Gregorij Rožman. Mislimo, da smo zavarovali pred vsakim očitkom pretiravanja, če rečemo, da je osvojil srca ne samo dobrih katoličanov, ampak tudi mnogih mladih. Ko je zločinska propaganda komunistov začela rovariti proti njemu, je Sans naenkrat smatral za eno svojih velikih nalog, da meče kamenje in blato na slovenskega škofa v slovenski centrali. Kako močni bi morali biti dokazi, da kdo verjame, da je nekdanji od Nemcev preganjeni škof čez noč postal slovenski izdajalec v prid prav istim Nemcem! In v resnici ni bilo nikakih dokazov; bilo je le nekaj trditvev komunistov, škofovih sovražnikov. Pa je vendar bilo mogoče, da je Sans še na zborovanju KSKJ v Pueblo v poletju 1946 z letaki blatil med katoličani njegovo ime! Ali so taki katoličani res mislili, da koristijo slovenski stvari, če pomagajo takemu Sansu? Nočemo odpirati starih ran, vendar menda ni odveč, če pribijemo, kako težak boj smo bojevali ravno v našem listu, da smo katoličanom kazali, da ne more služiti resničnim koristim slovenskega naroda, kdor tepta v blato največje svetinje tega naroda, kot je to delalo komunistično partizanstvo, za katerega se je Sans pogajal.

Kako prav smo sodili to družbo okrog Sansa priča napoved, da bodo celo ob smrtni svoji konvenciji kazali film, ki so ga dobili od Rožmanovih sovražnikov, in smešili slovenskega škofa. Kakor da ne ve vsak otrok, da se da sfabricirati vsaka fotografija in vsak film. Ali bi se še mogel imenovati resen katoličan človek, ki bi s svojo navzočnostjo dajal potuho takim sovražnikom krščanstva?

Eno je tedaj Sans v svojem štiri in polletnem delovanju dosegel. Veliko gnojnice je zlijal na trpeče katoličane na Slovenskem. Dosegel je, da je marsikak ameriški katoličan taval okrog kot z mreno na očeh. Ali pa je s tem Sans kaj koristil slovenskemu narodu v starem kraju, za kar je bil ustanovljen, ali so doseženi kakšni cilji, o katerih se je govorilo na Sansovih zborih? Samo na par stvari naj opozorimo.

Naloga ameriških Slovencev bi bila delati, da se vsi Slovenci v starem kraju združijo v okrilju Združene Slovenije. Morali bi v odločilnih trenutkih pohiteti k ameriškim zastopnikom in vplivati nanje, da dobe Slovenci Trst, Gorico, Beneško Slovenijo, Kanalsko dolino. To je Sans tudi obljubil. Pa kaj smo doživeli? Ko je Titova zahrbtnost in prevzetnost naročila zbit nad Bledom ameriško letalo in pobiti ameriške pilote, je Sansov častni predsednik pisaril opravičila za Titovo postopanje. Tako je Sans postavil Slovence v čudno luč pri ameriških oblasteh, kot je vse Jugoslovane predstavil Tito Ameriki v najslabši obliki. In tako smo v času, ko so Adamiči, Kristani, Kuhlji predstavljali ameriške Slovence, izgubili Trst z okolico, našo sončno Gorico, beneške Slovence, Kanalsko dolino in smo na najboljši poti, da izgubimo še Koroško. Res, Sansovi delegati lahko čestitajo svojim voditeljem na teh narodnih izgubah!

V zapisnikih Sansovih zborov beremo resolucijo predsednika Kristana, "da se v Jugoslaviji prepreči poskus diktature pod katerim koli imenom." in na drugem mestu beremo: "Kjer je demokracija, tam so stranke bile in bodo". Danes Sans drvi čez drn in strn za Titom. Ali smatra

Kristan Titovo diktaturo za demokracijo? Ali so tam mogoče druge stranke kot vladne? Pred nekaj dnevi so zaprli v Belgradu Dragoljuba Jovanoviča, ker je govoril proti vladnemu proračunu in se je vzdržal glasovanja. Tako je oblika Titove diktature. Da ne oblije rdečica sramu Kristana, Adamiča in druge "naprednjake", ko zagovarjajo suženjstvo ogromne večine Jugoslovancev in nasilje ene stranke! Kdaj so ti tčji uganjali hinavščino? Ali takrat, ko so se trkali na svoja prsa kot svobodomiselci ali danes, ko klečepazujejo pred titovimi medaljami? Ali so spremenili svoje mišljenje o svobodi kar čez noč? Ali so na prejšnjih zborih Sansa samo lagali, ko so govorili o svobodi in demokraciji?

O štirih svobodah so tudi govorili na zborih Sansovih. Kje so te v "novi" Jugoslaviji? Kje je svoboda tiska? Samo vladno časopisje sme izhajati. Kje svoboda zborovanja in društva? Samo vladna stranka sme zborovati. In volitve? Ali stari Kristan in njegovi res verjamejo, da je tam svoboda in demokracija, kjer po fašistovski volji samo eno stranko in kjer gredo ljudje 100% za vlado na voliče? Če bi to verjeli, potem pač nikdar niso vedeli, kaj je svoboda. Če pa ne verjamejo, zakaj varajo ameriške Slovence?

Mnogo je govoril na svojih zborih Sans tudi o federaciji Jugoslavije. Tudi ta se je izkazala za komunistično sleparijo. Slovenija redi s svojimi žulji druge pokrajine in o vsem odloča Belgrad. Tudi besedo federacija so titovci zlorabili v škodo našega naroda. Že imenovani Dragoljub Jovanovič je v svojem govoru o proračunu s številkami pokazal, da je Titovina mnogo bolj centralistična kot je bila stara Jugoslavija. Da je imel prav, dokazuje to, da so ga radi tega zaprli.

Vprašujemo slovensko javnost, ali Sans morda koristi Slovincem v starem kraju s tem, da je stvarno zatajil vse svoje resolucije s svojih prejšnjih zborovanj?

Pa morda Sans koristi narodu v starem kraju s svojimi zbirkami? Slišali smo, da je nabral 150,000 dolarjev za otroško bolnišnico. Ali je to koristilo narodu v Sloveniji, če pa leži ta denar v Ameriki in čaka ... na kaj? Na novo vlado v Jugoslaviji? Na kako nujno porabo v Ameriki? Ali se ne da v toliko obnavljani Jugoslaviji zidati bolnišnice? Če je ni potrebna, zakaj ste zbirali? Menda ni odveč povedati za poznanje razmer, da titovci, za katere so nabrali "napredni" v Ameriki \$150,000 darujejo Albaniji po novem proračunu 40 milijonov dolarjev. Tako poroča njih lastno časopisje! Zakaj so bile tedaj te zbirke po Ameriki? Za varanje? Za propagando?

Sans nima prav ničesar pokazati, kar bi bil naredil za staro domovino. Praznih rok in brez zaslug umira.

Ko je začel Sans svoje ne preveč slavno življenje, je poslal Slovincem v starem kraju spomenico, kjer je napovedal "konec težkih muk in žrtve." Kje je ta konec? Muke in žrtve, strašnejše kot pod okupatorji, uničujejo našo staro domovino. In Sans vse to hvali! Zato je res čas, da bi bilo tudi njega konec.

BESEDA IZ NARODA

Ne maramo vojne in tudi komunizma ne

Houston, Pa. — Nekateri slovenski časopisi so strašno vznemirjeni glede Trumanove politike. Nič preveč straha radi tega! Ne bo tretje vojne ne. Mr. Truman ni nič drugega naredil s tistimi štirimi milijoni, ki jih je priporočil za Grčijo in Turčijo, kot da je malo po gobčku dal diktatorjem in zagovornikom komunizma. Mr. Truman prav dobro ve, da je treba ogenj gasiti, ko hiša šele na enem koncu gori.

Ne bo tretje vojne še ne. Stalin in njegovi hlapci niso toliko neumni, da bi šli sedaj kar na slepo v žerjavico po koštanj. Vojne nikdo ne mara. Pa še stokrat večje gorje pa je tam, kamor stegne svoje krem-

plje komunizem. Le pogledmo samo v našo staro domovino Jugoslavijo. Ali jih niso tam pomorili komunisti več kot pa jih je vojna? Pa ko je vojna končana je potem vsaj zopet mir, a pod komunizmom bodo pa čistke kar naprej. Dobro in pošteno ljudi zapirajo v ječe, zločince pa izpuščajo iz ječ. Duhovniki so bili vedno narodu svetovalci, sedaj pod komunizmom so pa sami izdajali! — razen nekaj odpadnikov.

Da je to resnica, lahko dokazem s pismi, v katerih pišejo ljudje od tam. Hvaležni bodimo in Boga zahvalimo, da smo v tej svobodni deželi in prosimo Vsemogočnega, da bi tudi naš narod v Jugoslaviji našel take svobode, kot jo imajo sedaj.

ČE VERJAMETE AL PA NE

"Lepo s teme potegnili, prečastiti gospod," sem prijazno očital p. Bernardu, ko sva sedela v avto. "Tako ste me iznenadili, da je še sreča, če nisem preč prišel ob srečanju s starim znancom iz moje rojstne vasi, na kar nisem bil absolutno nič pripravljen, pa ki imam slabo srce za tako telovadbo."

"Saj sem vas gledal, da vam bi prišlo na pomoč, če bi ležli pod klopo, ko sta se zagledala s Tonetom. Pa sem videl, da vas ni prav nič lamlilo. Morate biti še trden dedec, bi sodil," se mi je smejal poredni gospod Bernard.

"Tone je bil tudi precej presenečen," sem konstatiral. "Saj je stal tam pri mizi nekaj časa kot ostrmica."

"Aha, oba sta prišla na svoj račun. No, zdaj vam lahko povem, ko je surprise party že mi-

V nekem slovenskem mesečniku čitam tole: Moč, ki bi lahko ugnala tudi vojne molahe, je moč — matere. Kadar se bodo proti vojni organizirale vse matere sveta, bo pokolja konec. Kadar bodo matere odločno povedale možakom, ki "ronajo ta svet, da ne bodo rodile in vzgajale svojih sinov za kanonske krogle, bo vojne konec. — Ni pa povedano, kdaj se bo tisto zgodilo? Če bi in ko bi, to je ravno tako, kot bi jaz rekel: če moja mati ne bi umrla, bi še danes živela ...

John Pelhan.

Novomašniku v pozdrav

Cleveland (Newburgh), O. — Srečna hiša, srečni dom počasičen s novomašnikom! Pa tudi srečni starši, ki imajo čast biti starši novomašnika. Ta srečna starša sta Mr. in Mrs. Joseph Ozimek iz 3520 E. 110. St. In ta sreča se jima izpolni v nedeljo 1. junija, ko bo njih sin Rev. Joseph Jerome prvič stopil pred oltar in slovesno zapel Slav Bogu.

Rev. Joseph J. Ozimek

Veselim se tega dne vsi farani v farji sv. Lovrenca in gotovo tudi vsi katoliški Slovenci.

Novomašnikov oče je doma iz fare Sela pri Žužemberku, mati pa je tu rojena Slovenka iz znanega John Vidmarjeve družine. John Vidmar, stari oče novomašnika, še živi in kljub temu da je že nad 80 let star, je še vedno pri moči.

Da bi pa ta dan kolikor mogoče slovesno praznovali, zato se vabi vse vezbale krožke, da nastopijo v svojih uniformah; vsa moška in ženska društva; vse zastave in bandera naj bodo gotovo v paradi.

"Spored bo sledeče: ameriška zastava, godba, vse zastave, večbalni krožki (drill teams), vsi moški, bandera, vse žene in dekleta, strežniki, duhovščina, novomašnik, novomašnikov starši, sorodniki in vsi povabljeni gostje. Maršali bodo skrbeli za red. Prošeni ste vsi, ki se boste pripeljali z avtomobili, da ne pustite svojih vozil ob cestah od SND do cerkve. Vsa parada se zbira pred SND na 80. cesti ob

9:30, ob 10 uri pa odkorakamo v cerkev. Po opraviilu v cerkvi pa zopet po isti poti nazaj v S. N. Dom, kjer bo za povabljenega goste pripravljeno kosilo. Vsi skrbimo za red.

Vam g. novomašnik pa želim, da Vas milost božja spremlja na vseh Vaših potih. Izvolili ste si najboljši stan. Duhovski stan je najčastnejši, pa tudi težaven, zato pa Vas priporočam vsem udeležencem nove maše, da vsak zmoli en očenaj tudi za novomašnika. Odkar je rimski cesar Konstantin podpisal postavbo, da se kristjanov, posebno duhovnikov ne sme preganjati, ni bilo po svetu toliko preganjanj, pomorjenih in trpinčenih kot sedaj. Nasprotniki katoličanov bodo tudi Vas preganjali, ali za sveto ime Jezusovo je sladko trpeti preganjanje. Naj bo Vaše delovanje v vinogradu Gospodovim obdarovano s milostjo božjo, da bi bile vse Vaše besede, katere boste govorili, vsa Vaša dela, vse Vaše stopenje Boga, v čast. Novomašnik bodi pozdravljen, od Boga si nam postavljeno!

Prav iskrene čestitke novomašnikom staršem, bratom, sestram in sorodnikom. Vaš sin, vaš brat si je izbral najboljši stan, kateri mu ne bo nikdar odvzel čestitami!

J. Resnik.

Nov grob na West Allis

West Allis, Wis. — Pred par dnevi, to je 16. maja 1947, sem bil na pogrebu enega naših Slovencev, ki je bil nad 30 let v Ameriki in od tega nad 20 let na West Allisu. Podlegel je raku v vratu komaj 63 let star. Vzgojil je dva fanta, ki oba spadata k društvu Najsv. Imena St. Mary fare. V resnici sem bil na oba jako ponosen, ko sem ju videl pri spre-

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Dolže preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1. strani)
Ljubljane so nekatere vinjene ženske. So sicer redke, vendarle pa tako opazne da domačina spravijo v zadrego, kaj šele tujca.

Drugo je vino. Takole bere mo: "Poglavje zase je v ljubljanskih gostilnah tudi vino. Včasih se ti zdi, da so vsa vina enaka, namreč enako slaba, ker dobrega vina v Ljubljani ne dobiš. Kje je kontrola?" Ta prijatelj dobrega vina bi mogoče še dvojce dodati: Da so vsa vina enaka je pač znamenje enakosti v partizanskem režimu. Zakaj bi pil višji partizan boljše vino kot nižji? To je bilo za "staro" Jugoslavijo, ko so ljudje še lahko kaj izbirali. Najbrž pa je hotel ta dopisnik med vrsticami povedati, da je sedaj v Sloveniji od samih kontrol vse za nič.

Tretja "posebnost" Ljubljane je njena večerna zatemnitev.

jetju v to društvo. Oba sta služila Strica Sare v drugi svetovni vojni. Starejši mi je nekoč pripovedoval, kako goreče so fantje molili v raznih bitkah na Nemskem. Tudi njiju očeta sem večkrat videl pri pogrebih mnogih naprednih Slovencev.

Pokojni je bil pokopan po opravljenih katoliških obredih v St. Mary cerkvi na Holy Cross pokopališču ob veliki udeležbi prijateljev, sosedov in ostalih dobrih faranov St. Mary fare. Na pokopališču je naš župnik opravil še poslednje molitve. Za njim je nastopil predsednik enega društva SNPJ ter začne, kakor ste že večkrat slišali na pogrebih članov narodnih društev, takole: Iz naše sredine smo spet izgubili enega naših rojakov. Spadal je v društvo gostilničarjev, Moose, Eagle in dvema Slogoma SNPJ. On ni bil samo kot navaden član, pač pa je bil napreden za domovino in narod.

Kar hočem tukaj povedati, v svarilo našim Slovincem, je to, da bi se prav za prav mi morali imenovati napredne, ki se držimo gesla: Vera, dom in narod!, ker mi ne izpustimo besede vera, kakor to delajo narodna društva. Zalostno je za slovenski narod, ki prihaja iz tako dobre katoliške dežele, pa se tako spozabi, da prične opuščati versko dolžnost in potem se pa še imenuje napreden.

Slovenci, v vsaki naselbini tukaj imamo katoliška društva in zato vabim vse zavedne katoliške Slovence, če niste še člani, da pristopite še danes in si tako zagotovite pravi katoliški pogreb in tako bomo mi napredni! Za vero, dom in narod!

John T. Kegel.

tukaj: da bi šli kam v goščo krompir peč; da bi se enkrat kam peljali s konjsko vprego in da bi se enkrat pogajali na eno tistih treh krtin, ki jim pravite hribi, pa ki naši Slivnici niti do gležnja ne sežejo."

"Tako, tako, tak program torej imate. Saj ni napačen in dve točki bi bili še nekam izpeljivi, za tretjo pa ne vem kako bo," pojasnjuje gospod.

"Katera bi ne bila izpeljiva?" radovedno vprašam.

"Tista s konji."

"S konji?"

"Aha, s konji. Ne vem, če jih ima še kdo na Willardu. Bo treba vprašat Toneta, ker jaz ne hodim po štalah za živino."

"Joj, da ni konj tukaj? Pa ko je vse v farmah? Kje pa se bodo dobili konjski lišaji, če ne na farmah, bi rad vedel."

"Veste, tukaj pri nas je samo traktor in krava. Konj se že ne izplača rediti."

Na, ena točka mojega programa že kaže, da se bo zboljšala.

"No, ja, sta oba prava gentlemana, priznam. Vem pa ne, kako bi se bila sprejemala, če bi ne bilo mene zraven, kaj desete?"

"Veste, ne rečem ne tako ne tako in prav lahko bi se bilo primerilo, da bi pri snidenju sodelovala kakšna nerodna beseda, v kakršno se tako priliko podšprajca, da bolj drži," sem vdano priznal gospodu, ki ima široko srce, ki zna jemati na znanje, pa tudi lepo odpustiti nam, ki smo nagnjeni k slabostim.

Ko je pater Bernard obračal na dvorišču svoj kolovrat, so moje oči kar same od sebe padle čez prostorno dvorišče in se zaletale naravnost v jato perjadi, ki je pridno razkopavala v travli. "Vidim, da bo naše bivanje kaj prijetno tukaj," sem rekel in pokazal na bodočo pečenko.

"Tisto pa, kolikor jaz poznam Kranjčo mamo," je pritrtil gospod. "Ne bo se vam hotelo od tukaj, tako vam bodo stregli."

"Vam bom nekaj zaupal, če

boste držali zase," sem rekel.

"Kar govorite, saj sva sama."

"Veste, če bi res tako prišlo, da bi se začeli obratiti in ne bi kazali nobene prave volje, da bi se skidali odtod, nam poiščite kakšno delo. Garantiram vam, da nam vsega dela še ne boste dobro razložili, ko bomo že podili proti Clevelandu, da se bo kar kadilo za nami."

"No, pa dobro, bomo videli, kako bo. Čeprav je ob tem času delo že precej opravljeno, pa bi se kaj pripravnega vseeno dobilo. Recimo, če bi dal vsakemu po eno strgačo v roke in vas razstavil po naših cestah, da bi nam postrgali prah, kadar se ga nabere."

"Vidite, kaj takega, aha. Me ne je že kar spreletelo, pa ko ste samo en zgled povedali. Vaša in naša sreča je, da ne moremo ostati dlje kot par dni. Da le izpeljem svoj program, ki sem ga napravil za naše bivanje tukaj, pa bo."

"Kakšen program ste napravili?" bi rad vedel p. Bernard.

"Troje je, ki bi rad doživel

Jakob K. Heer:

Berninski kralj

ROMAN S ŠVICARSKEGA POGORJA

Na izbornišču narodnega veča, kjer je ostalo naposled samo še nekaj malo grušč zija-lastih radovedcev, uzre Cilgi-ja staro grdo babo, ki hodi med ljudmi in ponuja pohajkova-lem kozje kraguljke in kravje zvonce. To je mati ciganskega vozarja in zvonarja Pejderja Golzija, vedeževalka z glavo brez mesa — živa smrt. Tudi ona spominja Cilgijo na Fe-tan. Ali bi bila mogla ravnati tam drugače, kakor je ravnala? Saj bo do zadnje ure vesela, da je otela mlado življenje in vr-nila materi sina. Pride, kar pri-de, nosila bo odgovornost!

Negibno stoji in premišlja. V spomin ji vstaja od sonca ob-sijana vasica Fetan, ki se dviga napol se na zemlji, napol že v oblakih na gorskem pomolu Gornjega Engadina in gleda v globoko tesen, po kateri se vi-je srebrnoluskinasta kača Inn. V a Portinem zavodu je ostalo le malo gojencev, vse druge je vojna razkropila po domovih. Zbrani so — bilo je v začetku preteklega tedna — v redkem borovem in brezovem gozdiču okoli potrtega dekana in pri-slušujejo daljni bitki, ki div-ja že od sinoči in zgodaj davi-niže od Innu v okolici Martins-brucka in Finstermuena. Zdi se, da prihaja zamolčki grom topov iz zemlje same, in po tem kakor se obrača veter, se sliši tudi pokanje pušk, liki šum to-če. Gojenci legajo z ušesi na zemljo, da bi presodili, ali se bitka približuje ali oddaljuje. Pa ne morejo uganiti. Kdaj pa kdaj pridriži po cesti francoski brzi sel, Jezdec zahteva vode, nič ne odgovarja, preklinja sa-mo Avstrice, Bogja in svet. Končno si gojenci izprosi, da smejo oditi proti Remuesu, da poizvedo, ako mogoče, kako po-teka bitka.

Tedaj pride od druge strani, od Steinsberga, samotni pot-nik, pozdravi in vpraša a Por-to: "Ali ste vi gospod dekan?" Izroči mu dve pismi. Prvo raz-radosti častitega človekoljuba do omame. "Poglej, Cilgija, kaj mi piše slavn gospod Henrik Pestalozzi iz Zuericha: "Blagoslavljam Te in poljubim, Ti engadinski angel varuh. Cil-gija, to je nebeška mana v hu-dih stiskah današnjih dni! Po-streži slu za okrepljenost!" Mar-

Dekleta in žene!

Priporočam vam, da si izberete in naročite vašo fino 1947-48 zimsko STERLING suknjo, SUIT ali FUR COAT sedaj direktno iz tovarne po najnižjih cenah v Clevelandu na WILL-CALL.

Ne odlašajte, ker sedaj je najboljša izbrana. Prosim, pokličite me, da vas peljem v tovarno.

BENNO B. LEUSTIG
1034 ADDISON ROAD

ENdicott 3436

ali

ENdicott 2990

DO YOU GET VITAMINS?

Of course you do. Everybody does. Couldn't live if they didn't. The question is, do you get ENOUGH Vitamins? A great many people do not, and as a result, feel be-low par.

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

A single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day, furnishes the basic daily quantities of the five vitamins whose requirements in human nutrition are known.

Get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules at your drug store.

MILES LABORATORIES, INC., Elkhart, Indiana

ko Paltram — on je prinesel pi-smi — pravi radoznalo: "Pre-berite tudi drugo pismo, go-spod dekan!" Ta stori tako in se hudo prestraši: "Konradi-ovega očeta so prijeli. Pripravi moram na to rezeva, jutri ga odvedem sam k materi! Cil-gija, ako bom dobil konja, poj-deš z nama, v Gornjem Enga-dinu boš tudi bolj na varnem!" In častivredni človekoljub po-hiti za gojenci.

Sama z Markom Paltramom. S ponjavo nadkrit voz se pri-ziblje naproči. Vlečeta ga mo-čan črn možak in ženska, ki jo obliva znoj, onale suha starka z mrtvaško glavo gleda spre-daj, zamazani otroci se ozirajo ob straneh izpod ponjave in e-den izmed tega drobiža zavpi-je: "Mati, mleka, tam je mle-ko!" Voz obstane in možak za-kolne: "Hudič vzemi vse sku-paj, dalje ne gremo!"

Cilgija prinese medenico mleka in teši z njim otroke; te-daj zakliče iz notranosti voza glas: "Gospodična, v imenu Bo-ga in Marije, dajte kapljico tu-di meni — umiram od žeje!" Vozar, surovi Pejder Golzi, se zadere: "Buteč neumi, ako se izdajaš sam, skrbi tudi sam, ka-ko boš utekel, jaz te ne bom več vlačil s seboj!" Odstre ponja-vo, potegne iz voza okrvavlje-nega, mokrega mladeniča in zdrija, že priganjajoč, s svo-jim vozilom na vrat na nos pro-ti Steinsbergu, kakor bi mu bil peklensček za petami.

Tam pa stoji begunec, sinje-ok mladenič, ves zamazan, bla-ten in krvav ter pohlepno pije mleko. Po cesti iz Remusa se približuje pačasi a Porta z go-jenci, hitijo ljudje, ki so z viš-jih leg opazovali boj in vpitje: Francozi prihajajo — prema-gani Francozi! se razlega po pomladnem zraku.

Tako daleč so se z vihravo naglico pred Cilginem duhom dovrstile podobe tistega burne-ga večera, ko stopi k njej zala plavalaska, edina med vsemi mladenkami in obenem naj-mlajša, in durge je spremljajo z radovednimi pogledi.

"Gospodična," pravi in zardi, "ne motimo vas rade, toda iz-brati si moramo prostore!"

Cilgijino lice spreleti smeh-ljaj. "Gotovo ste Menja Drosch!" in prikupljiv pogled objame deklico ter njene kakor spomničice modre oči.

Dekle se zmede in vpraša: "Odkod me poznate?" Boječe zveni njen glas.

Okoli Cilgijinih ustnic in oči se hudomušno utrne: "Stopite z menoj in mi pokažite sobo, kjer naj strežem gostom."

"Ne, izbrati si jo morate sa-mi, tako smo se dogovorile." Milo ko šipek žari šestnajst-letna deklica.

"Dobro, Menja, oglejve si to-rej hišo!" In Cilgija rahlo ob-jame deklico okoli pasu.

Hodita po sobanah in dvora-nah palače. Stukatura in sli-kani grbi z latinskimi napisi krasijo strop, star potemnel opaž z ličnimi oblogami stene, slikarje na steklo z žametnor-dečimi podobami okna, rezljani stoli stojijo pred lepo pognje-nimi, težkimi mizami in na teh staro, lepo benečansko posod-je, pa tudi kositrni vrči in ma-jolike. K temu na poslikanih podložkih zvrhani kupi peciva in potič.

"To mi ugaja," pravi Cilgija, "ves narod pri svojem dežel-nem sodniku v gosteh."

Menja Drosch, mila plavo-laska, jo vprašujoče pogleda, kje želi strelci, toda šele v zelo odročni, napol skriti sobi pravi Cilgija: "Ako vam je prav, že-lem streči tu!"

"Izberite si vendar neko lep-šo sobo, gospodična!"

(Dalje prihodnjik.)

Zanimivo opozorilo

Česki državni predsednik dr. Beneš je v božičnem radijskem govoru opozoril na velike ne-varnosti moralnega propadnja svojega naroda, ki se kaže v nediscipliniranosti, spolni raz-brzdanosti, nešteti razporo-kah in smrtnih ranah družin-skega življenja. — V življenju drugih narodov pa tudi ni nič boljše.

Francoska akademija zna-nosti

Ta akademija znanosti je iz-dala statistiko, iz katere je ra-zvidno, da se govori na svetu skupno 279 jezikov. Največ ljudi govori kitajsko, namreč 488,600,000, hindostanščino 170 milijonov, ruščino 166 milijo-nov, francoščino 69 milijonov, portugalsko 49 milijonov.

MALI OGLASI

Žena išče sobe

Žena, ki živi na pokojni, že-li dobiti 2 čisti sobi: kuhinjo in spalno sobo. Če ima kdo kaj pri-mernega, naj pusti naslov v ura-du tega lista. — (106)

Farma naprodaj

Naprodaj je znana farma John Zakrjaska v Leroy, Ohio. Nahaja se 6 milj južno od Painesville, Ohio. Za podrobnosti lahko vprašate na 1324 Gid-dings Rd. v Clevelandu. — (111)

Cementna dela!

Dovozi in pločniki. Vse delo je garantirano. Pokličite za do-bro delo

Warner Construction Co.

Tel. YE 1479

— (106)

7 akrov naprodaj

V Lake okraju je naprodaj 7 akrov zemlje, krasna okolica, najvišja točka v Lake okraju, dobra zemlja, tlakana cesta. Zdaj je čas kupiti in obdelati za letos. Nahaja se na River Road, cesta 307, Perry, Ohio. Vzhodno od bele hiše z rdečo streho na gričku, vzhodno od Turney Road. Ko si ogledate, pokličite za ceno KE 0034. (x)

Furnezi

Novi furnesi na premog, olje, goriko vodo ali paro. Resetting \$15 — čiščenje in premenjamo stare na olje Thermostat

Chester Heating Co.

1123 Addison Rd. — EN 0487

Govorimo slovensko (x)

Popravljamo

radije in pralnike

Vse delo absolutno

garantiramo

The Wash Machine & Radio Service

Pokličite EX 7668 ali EX 2924

(105)

KADAR KUPUJETE ali pro-dajate, se obrnite za pošteno po-strežbo na

George Kasunic

7510 Lockyear Ave.

HE 8056

Real Estate Broker

(Tues. X)

JOHN ZULICH

INSURANCE AGENCY

FRANCES ZULICH, agent

Zavarovalnina vseh vrst za

vaše domove, avtomobile

in pohištvo.

IVanho 4221

1815 NEFF ROAD

Prenova — poprava

Mi izvršujemo kompletna zi-darska in mizarska dela, na strehah, omete, napeljava elek-tričnih žic, nove sobe pod stre-ho in v kleti, objemo kuhinjo in kopalnico s ploščami, žlebo-ve itd. Odplačila lahko na FHA. Postrežba po vsem okra-ju. Fino delo in hitra postrež-ba.

Allen Construction Co.

2831 Woodhill Rd.

CE 6110, zvečer WA 1770

(Tues. Thurs. Fri-x)

DELO DOBIJO

Fant dobi delo

Sprejme se fanta, ki je nad

18 let star, za delo v produkciji.

Plača od ure in za delo od kosa.

Delal bi na 3. shiftu.

Murray Ohio Mfg. Co.

1115 E. 152. St.

(107)

MALI OGLASI

Stanovanje iščeta

Mož in žena iščeta 2 do 4 so-be, kjerkoli od St. Clair Ave. do Euclid, O. Pokličite po 5 uri zvečer EX 1846. — (106)

Ledenica naprodaj

Naprodaj je 6 čevljev lede-nica, garantirana, cena \$129.50. Zglasite se na 819 E. 185. St., ali pokličite KE 5700. (105)

Stanovanje iščejo

Mlad zakonski par z 1 otro-kom iščeta 2 neopremljeni so-bi, ali kolikor koli opremljenih. Pokličite EX 1116. (104)

Par išče stanovanje

Slovenski zakonski par, vete-ran s ženo, išče stanovanje 2, 3, ali 4 sobe, ima dobra pripo-ročila. Kdor ima kaj primer-nega, naj pokliče EX 2796. — (105)

Bungalow naprodaj

Naprodaj je lep napol bunga-low, 5 sob in kopalnica spodaj, 2 sobi zgorej, nahaja se v collin-woodski okolici. Velik lot, dvoj-na garaža, cena zmerna.

Naprodaj je tudi lepa hiša za 2 družini, 4 in 4 sobe, spodaj je zdaj prazno. Jako dober kup.

B. J. Hribar

Tel. GL 2500

(106)

Stalno delo

Sprejme se moškega, star pod 50 let, ki bi oskrboval poslopje. Mora biti močan in aktiven. Plača. Naj pokliče Mr. Sykora, EN 0476.

Več pomočnic za

CAFETERIJO

SE SPREJME

Delo je v čisti, zdravi okolici

Morajo razumeti in govoriti angleško

Samo anašne, čiste in hčene mlade ženske od 20 do 39 let starosti naj se priglajo.

Dobra plača

Hrana in uniforme zastoj

Zglasite se v

The Ohio Bell Telephone Company

soba 901

700 Prospect Ave.

Dekle dobi delo

Slovensko dekle dobi stalno delo, ali samo nekaj ur na dan, v lepem salonu. Izučena naj se zgasi pri Mrs. Bohar, 6407 St. Clair Ave. HE 5296.

Dekle dobi delo

Slovensko dekle dobi stalno delo, ali samo nekaj ur na dan, v lepem salonu. Izučena naj se zgasi pri Mrs. Bohar, 6407 St. Clair Ave. HE 5296.

(105)

USTANOVITEV BANČNE PODRUŽNICE ODOBRENA

Na izredni seji 15. maja je bila odobrena usta-novitev druge nove podružnice, last slovenske North American Banke v Clevelandu. Sedaj bodo razpo-slane delničarjem druge listine, tako zvane "War-rants," na katerih je zaznamovano, koliko delnic lah-ko kupi vsak sedanji delničar.

Kdor jih namerava kupiti, naj prinese ali pošlje denar na banko in sicer po ceni, kakor je bilo že spo-ročano: po \$27.50 vsaka.

Po tej ceni jih lahko kupijo samo sedanji del-ničarji in delničarke in sicer imajo čas za to do 7. junija 1947, do 3:30 popoldne, vzhodni standard čas.

ZELO VAŽNO! Da se hitreje uresniči odprtja prostorov nove bančne podružnice, je vsak nujno prošni, da takoj odgovori, če namerava kupiti dodat-ne delnice ali ne. Ako ne bodo sedanji delničarji kupili vseh delnic, potem bo vodstvo banke dalo priliko tudi drugim rojakom, da jih kupijo. Toda za nove delničarje bo cena \$32.50.

Torej od vas, delničarji in delničarke, je odvis-no, kako hitro bomo odprli novo bančno podružnico, ki bo na vogalu Union Ave. in East 93. ceste.

Za več pojasnila se obrnite na:

ANTON GRDINA, predsednik.

6131 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

ALI VAM VAŠ PRALNIK IN RADIO DOBRO SLUŽITA?

Ako ne, pokličite MALZ ELECTRIC, ki jih bodo deli v red. To je na St. Clair Ave. najboljše opremljena popravljalni-ca. Ne odlašajte, pokličite takoj

MALZ ELECTRIC

6902 St. Clair Ave.

EN 4808

Na E. 90. St. in St. Clair Ave.

Naprodaj zidan apartment, 4 stanovanja, vsako 5 sob; vsako zase kurjavo in vročo vodo. Lepo dvorišče. V izvrst-nem stanju. Samo \$18,500.

PORATH REALTY, 10522 Superior Ave.

Mr. Mack GL 3514

Za Birmo

Mi smo zbrali veliko zalogo

finih zapestnih ur za deklice

in dečke, ki so idealno darilo

za birmo.

7 J.R.G.P. "Celta"

ŽENSKA ZAPESTNA URA, posebno znižane cene za birmanke

\$27.50

in 10% fed. davek

Frank Cerne Jewelry Co.

6412 St. Clair Ave.

Odprto zvečer

HE 0465

Velika izbira ur za dečke

cena od \$6.95 do \$65.00

Kot kaže slika je \$27.50

Oglejte si tudi naša druga

prilagodljiva darila za to pri-

liko kot:

LOCKETS

CROSSES

BRACELETS

KEY CHAINS

BUCKLE SETS

WALLETS

PEN & PENCIL SETS

BIRTHSTONE RINGS

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 52. leto

Članstvo nad 40,000

Premoženje nad \$6,000,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 129.91%

Če hoče dobro biti in svojim dragim, varuj se pri najboljši, po-šten in nadsolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

kjer se lahko zavarujete za smrtne, rane poškodbe, operacije, proti bolelini in enomestnosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroci pa takoj po rojstvu in do 16. leta po svoje okoliščine.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vseh v strot. Če hoče biti član ali članica to mogoče in bogate katoliške podporne organizacije, po-trudi se in pridruži takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

AL ULLE

PLUMBING & HEATING CO.

Kopalne banje, clossets, sesalke za globoke in plitke vodnjake, za kleti ter circular sesalke, boilerji, av-tomatični plinski grelci.

15601 Waterloo Rd.

KE 7248

Vse potrebščine za grelni in monerske naprave.

BELI MENIHI

Povest iz prve polovice XII. stoletja
spisal IVAN ZOREC

Več tlačanov se je zapraskalo v glogove grme, ki so rasli v rebrici na zahodni strani, vsakdo je urezal za dober palec debelo in neusmiljeno grčevo palico.

Stavbenik pa si je izbral najdrobnejšo; druge so bile vendarle predebele. Privezani tlačani, ki je do zdaj od jeze pihal, je začel od strahu ječati in prositi za zamero. Ali stavbenik mu je bil gorak za vse sitnosti in težave in ga je prematril, da je ubogi tlačan kar rjul od bolečin. Še tisti večer, ko so tlačani prišli domov, so se zdelani in trudni prilomili do Trlepa in so ga lepo prosili, da bi jih rešil tega dela.

"Res? Kaj vam ni všeč?" jih je zasmehoval. "Ali naj vam pokažem rovaš, če ste pozabili, kako ste mislili še prav pred kratkim?"

"Pozabj tisto, pomagaj, če bi človek!"

"Na rovašu je vrezan vaš glas za menihe! Kaj hočete zdaj? Saj imate, kar ste hoteli!"

"Nikar no, o Trlep!"

"Kdo bo pa delal vašim menihom?"

"Kaj nam mar? Ob svojih stroških jim ne bomo več tlačani!"

"Po naših krajih je na vsaki krtini grad, ki biča in križa tlačana. Kdo je na višino spravil vse gradivo, kdo pomagal zidarjem?"

Tlačani so molčali in gledali v tla.

"Če ste, duše suženjske, zidali gradove, ki vas še bolj tepe, pomagajte tudi samostanu, ki bo tudi molil za vas!"

"Ali naj res že zdaj tlačanih tudi meniham?"

"Za to pač ste!" je vpil. "Me ne na miru pustite, ob tej priliki se mi poberite, kar do Grbca stecite v ešntvid, saj ste mu verjeli bolj ko meni!"

Drugi dan je pa vendar jez-dil v Stično. Bolj ko se je krčila pot, bolj ga je kuhala jeza. Če bi bil opat, ki je vsaj gospodski, sam pokoril tlačana, naj bi že bilo, saj tlačan je kakor vol ali pes: če ga ne tepeš, ni zanič; ali da se ga je doteknil tuji prihajač, to ga je ujedalo, da je ves osat prišel do opata.

"Trlep sem, gabrovski župan!" se je razkoracil. "Jaz z zapriseženimi možmi sam sodelim tlačanu, če zasluži. Zakaj ste to včera jstorili vi?"

Opot je vse povedal, kako je bilo in da si stavbenik, ki se je dosti križal s tlačani, zdaj ni znal drugače pomagati, če ni hotel, da se mu upro vsi.

Trlep, ki je bil spoznaven mož, je pobesil pogled, ščetine so se mu polegale.

"Ali da ga tepe takle tuji prihajači!" se je še upiral.

"Nikogar se ne bo več doteknil!" je opot pokimal. "Naprosil bom višnjejske gospode, da bi mi za strahovanje poslali svojega človeka."

Zdaj se je ustrašil Trlep, ki je vedel, da v Višnji gori ne bi pela samo glogovka, marveč da bi se odpirale tudi strahovite grajske ječe.

"Tega nikar še ne storite!" je prosil.

"Lahko še počakam."

"Tožijo, da si pridijo obutev in obleko in da delajo ob svojem."

"Pojdiva!" je opot dejal in v kuhinjo vedel župana Trlepa.

"Za koliko ljudi kuhaš?" je opat vprašal kuharja.

"Za troje menihov, trideset zidarjev in tri in petdeset podajalcev."

"Ali kuhaš za vse enako?"

"Za vse se kuha v temle enem kotlu."

Kuhar je odkril kotel in z veliko zajemalko zajel zeliščne juhe, pomešane z drobno sesekljanim mesom.

"Vsakdo dobi tudi velik kos kruha," je povedal opat.

"Tlačani jedo, kar jeste sami?" je Trlep strmel. "Torej niso ob svojem?"

"Kuhar je povedal, kaj je resnica. Za obutev in obleko pa povem jaz, da bom na jesen podajal dal vse novo. In to že ves čas vsi vedo."

Trlep je postal rdeč ko rak. "Pojdiva!" je prosil. "Govoril bi rad z njimi samimi!"

"In naj pridejo vsi predme," je še prosil, ko sta prišla na stavbišče.

Gabrovci, pa tudi drugi so pritekli vsi veseli, češ, Trlep je tu, domov jih bo vzel vse skupaj. A ko so se mu ozrli v obraz, jih je od strahu zazeblo.

"Prišel sem, kakor ste želeli snoči!" se je zapraskal vanje.

"Da bi videl, kako trpite in ob svojem živite. V kuhinji sem zvedel, da se južina kuha tudi za vas. Kajne, tega mi ni treba verjeti, drhal suženjska, lažniva, ki doma lakotno goltaš le presnino in pusto čičarko? Tudi o obutvi in obleki zdaj vem, kako je! Gospoda opata bom preprosil, da vaših snoč-njih besedi ne postavi na laž in da vas res na jesen spodi boste in gole v vaše brloge! In da pokličite višnjejske birmice, če bi se še kdo upiral. Pa tepo naj vas kakor ajdnice! Hlapci ste, sužnji ste, sram vas bo di!"

"Vaš grajski gospod je ukazal to delo," je opot dejal nato. "Po pravici vam povem: vaše delo pomeni veliko pomoč za samostan; vendar vas vse odvežem te tlake. Komur ni hišo miru in molitve, ki bo blagoslov za vas in vaše otroke in njih potomce, naj precej zdajle vrže vse iz rok in naj gre z županom domov! Vso odgovornost pred Višnjejskim prevzajem jaz, nikomur se ni nič bati."

Samo petero se jih je oglašilo, češ, da bi radi ostali doma nekaj dni, potem pa da bi spet prišli. Vsi drugi so molčali.

"Hlapci!" je Trlep zamrmral in grdo gledal.

Hud na vse in tudi sam nase se je nejevoljen vračal domov. "Saj jih vendar poznam, pa sem bil tako trd z njimi!" se je kesal. "In če se upirajo, me

pač samo posnemajo, jaz pa še režim vanje. Pa žalim jih in zasmehujem, ker jim je v pogubo, kar je meni v odliko." Kar sram ga je bilo!

"A zakaj se mi lažejo? Zakaj obrekujejo?" ga je spet grizlo.

"Ker so v nesvobodi rasli, so plahi, nerodni in kakor otroci," je razumeval in so se mu smilili.

A tlačani so se kasneje menili in zvito smejali: "Višnjejski so najeli opata, da bi zvedeli, kdo je uporen."

"Ta zanka nam že nikoli ne bo zadržila vratu!"

"Saj ste videli, tudi Trlepu ne smeš vselej verjeti!"

(Dalje prihodnjic.)

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

YOUR USED TIRES ARE WORTH MORE AT Firestone

WE NEED THOUSANDS OF USED TIRES!! YOU'LL BE AMAZED AT THE LIBERAL ALLOWANCE THIS MONTH ON FIRESTONE DELUXE CHAMPIONS...

Come in and equip your car for summer driving and vacation trips. You can't afford to miss this opportunity to buy Firestone De Luxe Champion Tires at a big savings! We need used tires for retreading. And if your tires are only partly worn you'll save money by trading them in now. Don't put it off... COME IN TODAY.

LIFETIME Guarantee
"Every tire or tube of our manufacture, bearing our name and serial number, is guaranteed to be free from defects in workmanship and material within limit as to time or mileage."

PAY AS LITTLE AS \$1.25 A WEEK

YOU SAVE 3 WAYS

1. **Save** BY THE FIRESTONE LIBERAL TRADE-IN ALLOWANCE
2. **Save** MORE ON MILEAGE AND SAFETY
3. **Save** TIME AND TROUBLE... USE THE CONVENIENT FIRESTONE BUDGET PLAN

Compare these FEATURES

- up to 55% STRONGER New Saffi-Sured cord body gives extra protection against blowouts and can be recapped again and again.
- up to 60% MORE NON-SKID ANGLES New Saffi-Grip tread assures extra traction and extra protection against skidding.
- up to 32% LONGER MILEAGE Wider, flatter tread and Vitamic Rubber provide extra protection against wear.

ALSO SEE OUR EXTRA VALUE MERCHANDISE FOR HOME AND FARM - CAR AND TRUCK - WORK AND RECREATION

CENTURY TIRE SERVICE

15300 WATERLOO ROAD
JOE DOVGAN, lastnik

MOTHERS

If you are interested in Nursery School in your neighborhood. Call MU 6922 Children between 2 and 6 years.

V BLAG SPOMIN
ŠESTE OBLETNICE SMRTI NEPOZABNE IN LJUBLJENE SOPROGE IN MATERE

MARY TURK

(rojena PUCEL)

ki nas je za vedno zapustila 28. maja 1941.

Pod zeleno tratico šest let spavaš že, nismo Te še pozabili, vedno brišemo solze.

Spavaj mirno, spavaj sladko, v grobu tihem pod zemljo, duša pa naj srečo vživa v raju večnem blaženo.

Žalujejo ostali:

LOUIS, soprog;
LOUIS JR., sinček; MARILYN, hčerka, dvojčka.

Cleveland, O., 27. maja 1947.

See the New PHILCO Radios and Phonographs

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6202 St. Clair Ave. vokal Norwood Rd.
JOHN SUSNIK

FAMOUS PHILCO 1201 RADIO PHONOGRAPH

The amazing new way to play records! Just slide a record in—and it starts, plays, stops—*automatically*! No fussing with tone arms, lids, controls or needles—you simply relax and listen! A powerful radio, too! Hurry before supply is exhausted! **\$79.95**

Handsome Radio Phonograph Console

AUTOMATIC RECORD CHANGER

PHILCO 1226. Handsome radio-phonograph with glorious tone, tremendous power. New automatic record changer plays up to 12 records. No needles to change! Exclusive Tilt-Front cabinet. Standard and short-wave radio with thrilling power and tone. Amazing value! **\$199.50**

Great Value! \$19.95

FAMED PHILCO 200. Utmost performance in compact, carryable plastic cabinet. Powerful superheterodyne circuit, electro-dynamic speaker, built-in loop aerial. AC, DC.

Powerful PORTABLE \$54.95 LESS BATTERIES

Needs no special aerial! Philco "350" plays anywhere—on AC, DC, battery. Powerful war tested miniature tube circuit.

Your Choice on EASY TERMS